

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 6 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 วิธีและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสื่อสาร
- ตอนที่ 3 ลักษณะของการสื่อสารในโรงเรียน
- ตอนที่ 4 ความสนใจข่าวของผู้บริหารและครู-อาจารย์
- ตอนที่ 5 การปฏิบัติการสื่อสารในโรงเรียน
- ตอนที่ 6 ปัญหาในการสื่อสาร

4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร ได้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพซึ่งเสนอผลการวิเคราะห์ไว้ในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	สถานภาพ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	63	74.12	107	34.85	170	43.37
	หญิง	22	25.88	200	65.15	222	56.63
2. อายุ	21-30 ปี	-	-	21	6.84	21	5.36
	31-40 ปี	5	5.89	188	61.24	193	49.23
	41-50 ปี	12	14.11	64	20.85	76	19.39
	51-60 ปี	68	80.00	34	11.07	102	26.02
3. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนปัจจุบัน	น้อยกว่า 1 ปี	10	11.77	8	2.61	18	4.59

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ชื่อ	สถานภาพ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	1-4 ปี	38	44.71	31	10.10	69	17.61
	5-8 ปี	9	10.59	52	16.94	61	15.56
	9-12 ปี	2	2.35	89	28.99	91	23.21
	13-16 ปี	5	5.88	77	25.08	82	20.92
	17-20 ปี	4	4.70	27	8.79	31	7.91
	มากกว่า 20 ปี	17	20.00	23	7.49	40	10.20
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด							
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	3	0.98	3	0.77
	ปริญญาตรี	47	55.30	252	82.08	299	76.27
	สูงกว่าปริญญาตรี	38	44.70	52	16.94	90	22.96

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 392 คน เป็นชาย 170 คน คิดเป็นร้อยละ 43.37 หญิง 222 คน คิดเป็นร้อยละ 56.63 อายุผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 49.23 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 9-12 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.21 วุฒิการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่คือปริญญาตรี มีจำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ 76.27 เมื่อพิจารณาแยกกลุ่ม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 85 คน เป็นชาย 63 คน คิดเป็นร้อยละ 74.12 หญิง 22 คน คิดเป็นร้อยละ 25.88 อายุของผู้บริหารส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 51-60 มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1-4 ปีมากที่สุดซึ่งมีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 44.71 ส่วนวุฒิการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่ผู้บริหารมีวุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี เป็นจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 55.30 ผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มครู-อาจารย์จำนวน 307 คน เป็นชาย 107 คนคิดเป็นร้อยละ

34.85 เป็นหญิง 200 คน คิดเป็นร้อยละ 65.15 ส่วนใหญ่อายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี เป็นจำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 61.24 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ปัจจุบัน อยู่ในระหว่าง 9-12 ปีมากที่สุด 89 คน คิดเป็นร้อยละ 28.99 ส่วน วุฒิการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี เป็นจำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 82.08

4.2 วิธีการและอุปกรณ์ที่ใช้ในการสื่อสาร

วิธีการสื่อสารทางวาจาและทางลายลักษณ์อักษร เสนอผลการวิเคราะห์ ในตารางดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการใช้วิธีการสื่อสารทางวาจา

ข้อ	วิธีการสื่อสารวาจา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	การพบปะเป็นรายบุคคล	2.95	0.66	3.00	0.88	3.01	0.81
2	การพบปะเป็นกลุ่ม	2.95	0.71	2.84	0.77	2.87	0.75
3	การประชุมครู	3.07	0.70	2.82	0.74	2.88	0.74
4	การประชุมคณะกรรมการ	3.29	0.42	2.64	0.89	2.78	0.87
5	การประกาศเสียงตามสาย หรือทางเครื่องกระจายเสียง	2.69	0.98	2.75	0.91	2.73	0.93
6	การใช้เครื่องติดต่อภายใน หรือโทรศัพท์ภายใน	3.08	0.87	2.90	1.02	2.94	0.99
	รวม	3.01	0.78	2.82	0.88	2.87	0.86

จากตารางที่ 4 ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู-อาจารย์ใช้วิธีการสื่อสารทางวาจา ทุกวิธีอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้บ่อยครั้ง โดยผู้บริหารและครูใช้การพบปะเป็นรายบุคคลมากที่สุด ($\bar{X} = 3.01$) ใช้การประกาศเสียงตามสายหรือทางเครื่องกระจายเสียงน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.73$) เมื่อแยกพิจารณากลุ่มผู้บริหารใช้การประชุมกรรมการมากที่สุด ($\bar{X} = 3.29$) ใช้การประกาศเสียงตามสายหรือทางเครื่องกระจายเสียงน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.69$) กลุ่มครู-อาจารย์ใช้การพบปะเป็นรายบุคคลมากที่สุด ($\bar{X} = 3.00$) ใช้ประชุมกรรมการน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.64$)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการใช้การสื่อสารทางลายลักษณ์อักษร

ข้อ	วิธีการสื่อสารทางลายลักษณ์อักษร	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	การใช้หนังสือเวียน	3.20	0.70	3.20	0.70	3.20	0.70
2	การใช้หนังสือคำสั่ง	3.18	0.74	3.23	0.68	3.22	0.70
3	การใช้บันทึกข้อความ	2.85	0.51	2.70	0.75	2.73	0.74
4	การใช้จดหมายส่วนตัว	1.67	0.83	1.57	0.71	1.59	0.74
5	การปิดป้ายประกาศ	2.84	0.87	2.68	0.81	2.72	0.82
6	การใช้วารสารหรือหนังสือพิมพ์ ที่ออกในโรงเรียน	2.34	0.86	2.31	0.22	2.32	0.83
7	การใช้คู่มือครู	2.58	0.85	2.29	0.78	2.35	0.82
8	การใช้คู่มือนักเรียน	2.71	0.87	2.36	0.77	2.43	0.81
9	การใช้เอกสารโรเนียว	3.02	0.80	2.94	0.77	2.96	0.77
10	การเขียนรายงาน	2.20	0.73	2.24	0.80	2.23	0.78
11	การใช้บันทึกเตือนความจำ (ไม่เป็นทางการ)	2.01	0.76	2.12	0.84	2.10	0.82
12	การใช้จดหมายข่าว	2.21	0.83	2.05	0.85	2.08	0.84
	รวม	2.57	0.85	2.47	0.82	2.49	0.91

จากตารางที่ 5 การใช้วิธีการสื่อสารทางลายลักษณ์อักษร เมื่อมองภาพรวม ผู้บริหารและครูใช้มากที่สุดคือการใช้หนังสือคำสั่ง อยู่ในเกณฑ์ระดับใช้บ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.22$) ใช้น้อยที่สุดคือการใช้จดหมายส่วนตัว อยู่ในเกณฑ์ระดับใช้นาน ๆ ครั้ง ($\bar{X} = 1.59$) เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มผู้บริหารเห็นว่าใช้มากที่สุดคือการใช้หนังสือเวียน อยู่ในเกณฑ์ระดับใช้บ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.20$) ใช้น้อยที่สุดคือการใช้จดหมายส่วนตัว อยู่ในเกณฑ์ระดับใช้นาน ๆ ครั้ง ($\bar{X} = 1.67$) ส่วนครู-อาจารย์เห็นว่าใช้มากที่สุดคือการใช้หนังสือคำสั่ง อยู่ในเกณฑ์ระดับใช้บ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.23$) ใช้น้อยที่สุดคือการใช้จดหมายส่วนตัว อยู่ในเกณฑ์ระดับใช้นาน ๆ ครั้ง ($\bar{X} = 1.57$)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการใช้วิธีการสื่อสารทางวาจาและทางลายลักษณ์อักษร

วิธีการสื่อสาร	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	N = 85		N = 307		N = 392	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ทางวาจา	3.01	0.78	2.82	0.88	2.87	0.86
ทางลายลักษณ์อักษร	2.57	0.85	2.47	0.82	2.49	0.91

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณารวมทั้ง 2 วิธีในการสื่อสาร ไม่ว่าจะพิจารณารวมกลุ่มหรือแยกกลุ่มก็ตาม การใช้วิธีการสื่อสารทางวาจาจะมากกว่าการสื่อสารทางลายลักษณ์อักษร ดังนี้

เมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้บริหารและครู-อาจารย์ใช้การสื่อสารทางวาจาอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.87$) ใช้การสื่อสารทางลายลักษณ์อักษรน้อยกว่าแต่อยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง ($\bar{X} = 2.49$) กลุ่มผู้บริหารใช้การสื่อสารทางวาจาอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.01$) มากกว่าใช้การสื่อสารทางลายลักษณ์อักษร แต่อยู่ในระดับบ่อยครั้งเหมือนกัน ($\bar{X} = 2.57$) กลุ่มครู-อาจารย์ใช้การสื่อสารทางวาจาอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.82$) ใช้การสื่อสารทางลายลักษณ์อักษรอยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง ($\bar{X} = 2.47$)

สำหรับวิธีการสื่อสารที่เว้นให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุเพิ่มเติมจากรายการที่ระบุ
แล้วนั้นปรากฏว่าไม่มีผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม จึงไม่นำมาพิจารณาในการวิจัย

ตารางที่ 7 แสดงค่าร้อยละของอุปกรณ์การสื่อสารที่มีใช้ในโรงเรียน

ข้อ	อุปกรณ์การสื่อสาร	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1	เครื่องขยายเสียง	100	0.00	99.67	0.33	99.74	0.26
2	โทรศัพท์ภายใน	90.59	9.41	90.88	9.12	90.82	9.18
3	เครื่องติดต่อกายใน	81.18	18.82	77.52	22.48	78.32	21.68
4	ป้ายประกาศ	98.82	1.18	100.00	0.00	99.74	0.26
5	วิทยุสื่อสาร	42.35	57.65	47.56	52.44	46.43	53.57
6	โทรทัศน์	100	0.00	97.07	2.93	97.70	2.30
7	เครื่องเล่นวีดิทัศน์ (V.D.O.)	97.65	2.35	97.39	2.61	97.45	2.55
8	เครื่องฉายภาพนิ่ง (SLIDE)	97.65	2.35	93.39	2.61	97.45	2.55
9	เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ (OVER HEAD)	100	0.00	97.72	2.28	98.21	1.79
10	กล้องถ่ายรูป	98.82	1.18	98.05	1.95	98.21	1.79
11	กล้องถ่ายวีดีโอ	91.76	8.24	94.14	5.86	93.62	6.38

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอุปกรณ์การสื่อสารที่มีใช้ในโรงเรียนที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ กว่ร้อยละ 78 ของผู้ตอบแบบสอบถามบอกว่ามีอุปกรณ์การสื่อสารในโรงเรียนทุกรายการที่ให้ไว้ โดยเฉพาะเครื่องขยายเสียงกลุ่มผู้บริหารร้อยละ 100 ตอบว่ามีใช้ในโรงเรียน ในขณะที่กลุ่มครู-อาจารย์ตอบว่ามีร้อยละ 99.67 นอกจากวิทยุสื่อสารที่ผู้บริหารร้อยละ 57.65 และครู-อาจารย์ร้อยละ 52.44 ตอบว่าไม่มีใช้ในโรงเรียน

ในส่วนของอุปกรณ์การสื่อสารที่ตอบว่ามีสภาพการใช้งานอยู่ในระดับใดนั้น จาก การตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและครู-อาจารย์ วิเคราะห์ข้อมูลได้ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของสภาพ การใช้งานของอุปกรณ์การสื่อสารในโรงเรียน

ข้อ	อุปกรณ์	ผู้บริหาร N = 85		ครู-อาจารย์ N = 307		รวม N = 392	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	เครื่องขยายเสียง	3.16	0.70	2.66	0.87	2.78	0.88
2	โทรศัพท์ภายใน	3.04	0.81	2.77	0.76	2.83	0.77
3	เครื่องติดต่อกายใน	3.06	0.81	2.56	0.83	2.67	0.86
4	ป้ายประกาศ	3.12	0.64	2.75	0.75	2.83	0.76
5	วิทยุสื่อสาร	2.78	0.58	2.16	0.89	2.29	0.78
6	โทรศัพท์	2.89	0.81	2.73	0.83	2.77	0.82
7	เครื่องเล่นวีดิทัศน์	3.06	0.75	2.71	0.83	2.79	0.83
8	เครื่องฉายภาพนิ่ง (SLIDE)	2.94	0.55	2.60	0.83	2.67	0.80
9	เครื่องฉายภาพข้าม- ศีรษะ (OVER HEAD)	3.58	0.90	2.69	0.88	2.82	0.82
10	กล้องถ่ายรูป	3.69	0.82	2.79	0.83	2.91	0.78
11	กล้องถ่ายวีดีโอ	3.05	0.89	2.65	0.99	2.87	0.79
	รวม	3.15	0.78	2.69	0.83	2.77	0.81

จากตารางที่ 8 สภาพการใช้งานของอุปกรณ์การสื่อสารทุกชนิดที่ให้รายการไว้ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่าอุปกรณ์เกือบทุกชนิดอยู่ในระดับใช้งาน ได้ดี นอกจากวิทยุสื่อสารที่มีสภาพใช้งานต่ำที่สุดอยู่ในระดับพอใช้งานได้ ($\bar{X} = 2.29$) ส่วน ที่มีสภาพใช้งานดีที่สุด คือ กล้องถ่ายรูป อยู่ในระดับใช้งานได้ดี ($\bar{X} = 2.91$) เมื่อแยกพิจารณา

ในกลุ่มผู้บริหารเห็นว่าสภาพิใช้งานของอุปกรณ์ที่ดีที่สุดคือ กล้องถ่ายรูปอยู่ในระดับใช้งานได้ดีมาก ($\bar{X} = 3.69$) อุปกรณ์ที่มีสภาพิใช้งานต่ำที่สุดคือวิทยุสื่อสารอยู่ในระดับใช้งานได้ดี ($\bar{X} = 2.78$) ส่วนในกลุ่มครู-อาจารย์เห็นว่าอุปกรณ์ที่อยู่ในสภาพิใช้งานสูงที่สุดคือกล้องถ่ายรูปอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 2.79$) ส่วนที่อยู่ในสภาพิใช้งานต่ำที่สุดคือวิทยุสื่อสารอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.16$)

เมื่อมองภาพรวมของสภาพิการใช้งานของอุปกรณ์ทุกชนิด กลุ่มผู้บริหารเห็นว่าอยู่ในระดับใช้งานดี ($\bar{X} = 3.15$) กลุ่มครู-อาจารย์เห็นว่าอยู่ในระดับใช้งานได้ดี ($\bar{X} = 2.69$) เมื่อพิจารณารวมกลุ่มทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ก็เห็นว่าอยู่อยู่ในระดับใช้งานได้ดีใช้งานดี ($\bar{X} = 2.77$)

ส่วนข้อที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุเพิ่มเติมจากรายการที่ระบุไว้แล้ว ปรากฏว่าไม่มีผู้ให้ข้อมูล จึงไม่นำมาพิจารณาในการวิจัยนี้

4.3 ลักษณะของการสื่อสารในโรงเรียน แยกวิเคราะห์ผลออกเป็น 2 ส่วนตามลักษณะของแบบสอบถามดังนี้

ส่วนแรกเป็นลักษณะแบบสอบถามให้เลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่ง แสดงผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของลักษณะของการสื่อสารในโรงเรียน

ข้อ	รายการ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	แบบการสื่อสารในโรงเรียน						
	แบบเป็นทางการ	56	65.88	206	67.10	262	66.84
	แบบไม่เป็นทางการ	29	34.12	101	32.90	130	33.16
2.	ทิศทางการสื่อสาร						
	จากผู้บริหารถึงผู้ใต้บังคับบัญชา	71	83.53	244	79.48	315	80.36
	จากผู้ใต้บังคับบัญชาถึงผู้บริหาร	14	16.47	62	20.52	77	19.64

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3	วิธีการส่งผ่าน						
	ติดต่อโดยตรง	66	77.65	197	64.17	263	67.10
	ติดต่อผ่านบุคคลอื่น	19	22.35	110	35.83	129	32.90

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าแบบการสื่อสารในโรงเรียนที่ใช้ในโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นแบบเป็นทางการ โดยตามความเห็นของผู้บริหารร้อยละ 65.88 ของครู-อาจารย์ร้อยละ 67.10 ทิศทางการสื่อสารระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ ส่วนใหญ่เป็นวิธีจากผู้บริหารถึงผู้ใต้บังคับบัญชา โดยผู้บริหารมีความเห็นร้อยละ 83.53 ครู-อาจารย์ร้อยละ 79.48 วิธีการส่งผ่าน ปรากฏว่าส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็นวิธีส่งผ่านโดยการติดต่อโดยตรงจากความเห็นของผู้บริหารร้อยละ 77.65 และจากครู-อาจารย์ร้อยละ 64.17

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับการใช้โอกาสในการสื่อสารระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชาในโรงเรียนแสดงผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 10 ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการใช้โอกาสในการสื่อสารแบบทางการ

ข้อ	โอกาสในการสื่อสารแบบเป็นทางการ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	ผู้บริหารเรียกพบเป็นรายบุคคล	2.79	0.72	2.69	0.78	2.71	0.77
2	การประชุมคณะกรรมการประจำ	3.24	0.63	3.02	0.69	3.07	0.69

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	โอกาสในการสื่อสาร แบบเป็นทางการ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
3	การประชุมคณะกรรมการเฉพาะกิจ	2.95	0.80	2.64	0.87	2.70	0.85
4	การประชุมหมวดวิชา	3.15	0.69	2.96	0.71	3.00	0.71
5	การประชุมครู	2.85	0.77	2.82	0.85	2.83	0.82
	รวม	2.30	0.75	2.83	0.79	2.86	0.79

จากตารางที่ 10 เกี่ยวกับการใช้โอกาสในการสื่อสารในกรณีการติดต่อสื่อสารแบบเป็นทางการ โอกาสที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่าใช้มากที่สุด คือ การประชุมกรรมการประจำ อยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.07$) ใช้น้อยที่สุด คือ การประชุมกรรมการเฉพาะกิจ อยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.70$) เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มผู้บริหารเห็นว่าใช้มากที่สุด คือ การประชุมกรรมการประจำ อยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.24$) ใช้น้อยที่สุด คือ ผู้บริหารเรียกพบเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.79$) กลุ่มครู-อาจารย์เห็นว่าใช้มากที่สุด คือ การประชุมกรรมการประจำ เหมือนกับผู้บริหาร อยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.02$) ใช้น้อยที่สุด คือ การประชุมกรรมการเฉพาะกิจ อยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.64$)

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการใช้
โอกาสในการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ

ข้อ	โอกาสในการสื่อสาร แบบไม่เป็นทางการ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	พบกันโดยบังเอิญ	2.61	0.77	2.51	0.83	2.54	0.82
2	เมื่อรับประทานอาหารร่วมกัน	2.12	0.79	1.93	0.86	1.97	0.85
3	ไปเยี่ยมที่บ้าน	1.51	0.64	1.37	0.68	1.40	0.67
4	ไปทัศนศึกษาร่วมกัน	2.04	0.69	1.75	1.00	1.90	0.76
5	เดินไปคุยที่โต๊ะทำงาน	2.56	0.79	2.04	0.85	2.15	0.87
6	เมื่อมีกิจกรรมของโรงเรียน	2.78	0.69	2.44	0.79	2.51	0.78
7	พบกันในงานสังคมนอกโรงเรียน	2.09	0.73	1.86	0.78	1.91	0.77
	รวม	2.24	0.84	2.00	0.87	2.06	0.86

จากตารางที่ 11 ในกรณีการติดต่อสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ ผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่าโอกาสที่ใช้มากที่สุด คือ พบกันโดยบังเอิญ อยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.61$) ใช้น้อยที่สุด คือ ไปเยี่ยมที่บ้าน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.40$) เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มผู้บริหารเห็นว่าใช้มากที่สุด คือ พบกันโดยบังเอิญ อยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.61$) ใช้น้อยที่สุด คือ ไปเยี่ยมที่บ้าน อยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง ($\bar{X} = 1.51$) ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์เห็นว่าใช้มากที่สุด คือ พบกันโดยบังเอิญ อยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.51$) ใช้น้อยที่สุด คือ ไปเยี่ยมที่บ้าน อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.37$)

ส่วนในข้อที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุเพิ่มเติมจากรายการที่ระบุไว้แล้ว ปรากฏว่า ไม่มีผู้ให้ข้อมูล จึงไม่นำมาพิจารณาในการวิจัย

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการใช้โอกาสในการสื่อสารแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ข้อ	โอกาสในการสื่อสาร	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
	แบบเป็นทางการ	2.30	0.75	2.83	0.79	2.86	0.79
	แบบไม่เป็นทางการ	2.24	0.84	2.00	0.87	2.06	0.86

จากตารางที่ 12 เมื่อพิจารณาการใช้โอกาสในการสื่อสารปรากฏว่าทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครู-อาจารย์ มีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีการใช้โอกาสในการสื่อสารแบบเป็นทางการมากกว่าแบบไม่เป็นทางการ โดยผู้บริหารเห็นว่ามีการใช้โอกาสในการสื่อสารแบบเป็นทางการอยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง ($\bar{X} = 2.30$) แต่ครู-อาจารย์เห็นว่าใช้ระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.83$)

4.4 ความสนใจข่าวของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ได้วิเคราะห์ระดับของความสนใจ โดยแยกวิเคราะห์ตามงานของโรงเรียนในตารางที่ 13-18

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความสนใจ
 ข่าวเกี่ยวกับงานวิชาการ

ข้อ	ชนิดของข่าว	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	หลักสูตร	3.08	0.73	2.95	0.70	2.98	0.71
2	เอกสารวิชาการ	3.16	0.67	2.91	0.68	2.96	0.68
3	งานวิจัย	2.31	0.94	2.35	0.90	2.34	0.91
4	บทความวิชาการ	2.89	0.72	2.65	0.70	2.70	0.69
5	การจัดการเรียนการสอน	3.27	0.60	3.15	0.59	3.18	0.60
6	ตารางสอนตารางสอบ	3.14	0.68	3.18	0.67	3.15	0.76
7	การอบรม สัมมนา ประชุมวิชาการ	3.19	0.61	2.92	0.68	2.97	0.68
8	ความเคลื่อนไหวทางการศึกษา	3.00	0.70	2.92	0.62	2.93	0.64
9	ห้องสมุด	3.07	0.75	2.91	0.63	2.94	0.66
10	ตำราใหม่ทางวิชาการ	3.01	0.73	3.00	0.69	2.98	0.76
11	การแนะแนว	3.05	0.72	2.74	0.67	2.80	0.70
	รวม	3.02	0.74	2.88	0.72	2.91	0.74

จากตารางที่ 13 เมื่อพิจารณารวมกลุ่มข่าวเกี่ยวกับงานวิชาการที่ผู้บริหาร และครู-อาจารย์สนใจมากที่สุด คือ ข่าวการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.18$) สนใจน้อยที่สุดคือ ข่าวงานวิจัยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.34$) เมื่อแยกกลุ่มพิจารณาข่าวที่ผู้บริหารสนใจมากที่สุด คือ การจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.27$) สนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวงานวิจัย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$) ข่าวที่ครู-อาจารย์สนใจมากที่สุด คือ ตารางสอนตารางสอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.18$) สนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวงานวิจัย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35$)

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความสนใจข่าวเกี่ยวกับงานบุคคล

ข้อ	ชนิดของข่าว	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	การบรรจุแต่งตั้งครู-อาจารย์	3.12	0.65	2.72	0.75	2.80	0.75
2	ผลงานครู-อาจารย์	3.13	0.56	2.82	0.68	2.88	0.71
3	สวัสดิการ	3.48	0.66	3.08	0.72	3.17	0.73
4	การเลื่อนขั้นเงินเดือน	3.64	0.54	3.23	0.74	3.32	0.72
5	การศึกษาต่อ	3.15	0.71	2.76	0.67	2.84	0.70
6	การแต่งตั้ง เลื่อนตำแหน่ง	3.40	0.65	2.96	0.76	3.00	0.76
7	การไปทัศนศึกษา ดูงาน	3.11	0.65	2.78	0.70	2.85	0.71
8	การปรับปรุงอัตราเงินเดือน	3.51	0.62	3.18	0.76	3.25	0.74
9	การพ้นจากงาน (ลาออก เกษียณ การโอน ย้าย ถูกลงโทษ ให้ออก)	2.81	0.75	2.63	0.85	2.67	0.83
	รวม	3.26	0.70	2.91	0.77	2.90	0.90

จากตารางที่ 14 เมื่อพิจารณารวมกลุ่มรวมข่าวเกี่ยวกับงานบุคคลที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์ให้ความสนใจมากที่สุด คือ ข่าวการเลื่อนขั้นเงินเดือน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.32$) ที่สนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวการพ้นจากงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.67$) เมื่อแยกกลุ่มพิจารณาข่าวที่ผู้บริหารสนใจมากที่สุด คือ ข่าวการเลื่อนขั้นเงินเดือนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.64$) ที่สนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวการพ้นจากงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.81$) ข่าวที่ครู-อาจารย์สนใจมากที่สุด คือ ข่าวการเลื่อนขั้นเงินเดือน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.23$) ที่สนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวการพ้นจากงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63$)

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความสนใจข่าวเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน

ข้อ	ชนิดของข่าว	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	กฎระเบียบของโรงเรียนที่เกี่ยวกับ ตัวนักเรียน	3.14	0.66	2.94	0.61	2.98	0.62
2	ความประพฤติและวินัยของนักเรียน	3.28	0.62	3.03	0.67	3.08	0.66
3	กิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน	3.31	0.57	2.97	0.63	3.04	0.64
4	นักเรียนที่ทำชื่อเสียงให้โรงเรียน	3.46	0.58	3.17	0.68	3.23	0.67
5	ผลการศึกษาของนักเรียน	3.31	0.53	3.14	0.63	3.18	0.62
6	ผลงานของนักเรียน	3.26	0.75	3.13	0.64	3.16	0.67
	รวม	3.29	0.65	3.06	0.65	3.11	0.65

จากตารางที่ 15 เมื่อมองภาพรวมข่าวเกี่ยวกับกิจการนักเรียน ไม่ว่าจะพิจารณารวมกลุ่มหรือแยกกลุ่มก็ตาม ความสนใจต่อข่าวอยู่ในระดับมากเหมือนกันทุกข้อ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มข่าวที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์ให้ความสนใจมากที่สุด คือ ข่าวนักเรียนที่ทำชื่อเสียงให้กับโรงเรียน ($\bar{X} = 3.23$) สนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวกฎระเบียบของโรงเรียนที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน ($\bar{X} = 2.98$) เมื่อแยกกลุ่มพิจารณาข่าวที่ผู้บริหารสนใจมากที่สุด คือ ข่าวนักเรียนที่ทำชื่อเสียงให้โรงเรียน ($\bar{X} = 3.46$) สนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวกฎระเบียบของโรงเรียนเกี่ยวกับตัวนักเรียน ($\bar{X} = 3.14$) ข่าวที่ครู-อาจารย์สนใจมากที่สุด คือ ข่าวนักเรียนที่ทำชื่อเสียงให้กับโรงเรียน ($\bar{X} = 3.17$) สนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวกฎระเบียบของโรงเรียนที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน ($\bar{X} = 2.94$)

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความสนใจข่าวเกี่ยวกับงานสัมพันธ์ชุมชนและประชาสัมพันธ์

ข้อ	ชนิดของข่าว	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	ความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง ของชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน	2.95	0.76	2.68	0.70	2.74	0.71
2	ข่าวจากหน่วยงานต้นสังกัด	3.14	0.85	3.02	0.67	3.05	0.71
3	การให้บริการช่วยเหลือของ โรงเรียนต่อชุมชน	2.99	0.74	2.75	0.66	2.80	0.69
4	ความช่วยเหลือของชุมชนต่อ โรงเรียน	3.00	0.75	2.67	0.69	2.74	0.72
5	ข่าวจากสมาคมผู้ปกครองและครู	2.91	0.73	2.79	0.71	2.81	0.72
6	ข่าวเกี่ยวกับผู้ปกครอง	2.91	0.71	2.72	0.73	2.76	0.73
7	ข่าวจากสมาคมศิษย์เก่าของ โรงเรียน	2.81	0.78	2.67	0.80	2.70	0.80
8	ข่าวกับศิษย์เก่าของโรงเรียน	2.82	0.77	2.68	0.75	2.71	0.75
9	ข่าวการเยี่ยมเยียนโรงเรียนของ บุคคลคณะต่าง ๆ	3.05	0.71	2.84	0.77	2.89	0.76
10	ข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน	2.87	0.80	2.62	0.73	2.68	0.74
11	ข่าวการกุศล	2.58	0.73	2.64	0.65	2.63	0.67
12	ข่าวจากภายนอกที่นำมาเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียน	2.81	0.65	2.69	0.70	2.72	0.69
	รวม	2.90	0.77	2.73	0.72	2.77	0.73

จากตารางที่ 16 โดยภาพรวมความสนใจข่าว ไม่ว่าจะพิจารณาารวมกลุ่มหรือแยกกลุ่ม ก็ตามความสนใจอยู่ในระดับมากเหมือนกันทุกข้อเมื่อพิจารณาารวมกลุ่มข่าวเกี่ยวกับงานสัมพันธ์ชุมชน และประชาสัมพันธ์ที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์ให้ความสนใจมากที่สุด คือ ข่าวจากหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 3.05$) สนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวการกุศล ($\bar{X} = 2.63$) เมื่อแยกกลุ่มพิจารณาข่าวที่ผู้บริหารสนใจมากที่สุด คือ ข่าวจากหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 3.14$) สนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวการกุศล ($\bar{X} = 2.58$) ข่าวที่ครู-อาจารย์สนใจมากที่สุด คือ ข่าวจากหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 3.02$) สนใจน้อยที่สุด คือ ข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ($\bar{X} = 2.62$)

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความสนใจข่าวเกี่ยวกับงานธุรการ การเงิน อาคารสถานที่ บริเวณและการบริการ

ข้อ	ชนิดของข่าว	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1	งานธุรการ สารบรรณทั่วไป ของโรงเรียน	3.02	0.68	2.80	0.64	2.84	0.66
2	งบประมาณการเงินของโรงเรียน	3.15	0.66	2.75	0.68	2.84	0.68
3	การอนุมัติเบิกจ่ายเงินของ โรงเรียน	3.15	0.69	2.77	0.70	2.85	0.71
4	การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอาคาร สถานที่และบริเวณโรงเรียน	3.24	0.66	2.90	0.71	2.97	0.72
5	การบริการและจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ขึ้นในโรงเรียนให้ กับครู อาจารย์ นักเรียน	3.32	0.64	3.04	0.71	3.10	0.71
	รวม	3.18	0.65	2.85	0.70	2.92	0.71

จากตารางที่ 17 โดยภาพรวมความสนใจข่าวไม่ว่าจะพิจารณารวมกลุ่มหรือแยกกลุ่มก็ตามความสนใจอยู่ในระดับมากเหมือนกันทุกข้อ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มข่าวเกี่ยวกับงานธุรการ การเงิน อาคารสถานที่และการบริการที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์ให้ความสนใจมากที่สุดคือ ข่าวการบริการและการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.10$) สนใจน้อยที่สุดคือ ข่าวงานธุรการและสารบรรณทั่วไป และข่าวงบประมาณการเงิน ($\bar{X} = 2.84$) เมื่อแยกกลุ่มพิจารณาข่าวที่ผู้บริหารสนใจมากที่สุดคือ ข่าวการบริการและการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.32$) สนใจน้อยที่สุดคือ ข่าวงานธุรการ สารบรรณทั่วไป ($\bar{X} = 3.02$) ข่าวที่ครู-อาจารย์สนใจมากที่สุดคือ ข่าวการบริการและจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.04$) สนใจน้อยที่สุดคือ ข่าวงบประมาณการเงิน ($\bar{X} = 2.75$)

เมื่อพิจารณาผลรวมงานทั้ง 5 งาน สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ได้ตามตารางที่ 18

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความสนใจข่าวจำแนกตามงานของโรงเรียน

ข่าวเกี่ยวกับงานของโรงเรียน	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	N = 85		N = 307		N = 392	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
งานวิชาการ	3.02	0.72	2.88	0.72	2.91	0.74
งานบุคคล	3.26	0.70	2.90	0.77	2.90	0.90
งานกิจการนักเรียน	3.29	0.65	3.06	0.65	3.11	0.65
งานสัมพันธ์ชุมชนและประชาสัมพันธ์	2.90	0.77	2.73	0.72	2.77	0.73
งานธุรการการเงิน อาคารสถานที่ บริเวณและบริการ	3.18	0.65	2.85	0.70	2.92	0.71

จากตารางที่ 18 โดยภาพรวมไม่ว่าจะพิจารณารวมกลุ่มหรือแยกกลุ่มก็ตามความสนใจข่าวอยู่ในระดับมากเหมือนกันทุกข้อ เมื่อพิจารณารวมกลุ่มข่าวที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์

ให้ความสนใจมากที่สุด คือ ชาวเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.11$) สนใจน้อยที่สุด คือ ชาวงานสัมพันธ์ชุมชนและประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.77$) เมื่อแยกพิจารณาผู้บริหารสนใจมากที่สุด คือ ชาวงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.29$) สนใจน้อยที่สุด คือ ชาวเกี่ยวกับงานสัมพันธ์ชุมชนและประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.90$) ครู-อาจารย์สนใจมากที่สุด คือ ชาวงานกิจการนักเรียน ($\bar{X} = 3.06$) สนใจน้อยที่สุด คือ ชาวเกี่ยวกับงานสัมพันธ์ชุมชนและประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.73$)

ส่วนในข้อที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุหรือเพิ่มเติมจากรายการที่ระบุหัวข้อแล้ว ปรากฏว่าไม่มีผู้ให้ข้อมูล จึงไม่นำมาพิจารณาในการวิจัย

4.5 การปฏิบัติการใช้สื่อสาร ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ทั้งสิ้น 35 ข้อ แบ่งเป็น 7 ด้าน ๆ ละ 5 ข้อดังนี้

1. ด้านความน่าเชื่อถือ (Credibility)
2. ด้านความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม (Context)
3. ด้านความมีเนื้อหาสาระ (Content)
4. ด้านความแจ่มแจ้ง (Clarity)
5. ด้านความต่อเนื่องสม่ำเสมอ (Continuity and Consistency)
6. ด้านความเหมาะสมกับช่องทางข่าวสาร (Channels)
7. ด้านความสามารถของผู้รับ (Capability of Audience)

ผลจากการตอบแบบสอบถามของทั้งสองกลุ่มได้เสนอผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 19 ดังนี้

หมายเหตุ รายละเอียดของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแต่ละรายข้อของทั้ง 7 ด้านอยู่ในภาคผนวก ค. หน้า 131

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการปฏิบัติกรสื่อสารในโรงเรียน

การปฏิบัติการสื่อสาร	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	N = 85		N = 307		N = 392	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ความเชื่อถือได้	3.48	0.60	3.18	0.74	3.25	0.73
ความเหมาะสม	3.32	0.65	2.91	0.68	2.88	0.85
ความมีเนื้อหาสาระ	3.38	0.38	2.88	0.65	2.99	0.99
ความแจ่มแจ้ง	3.12	0.74	2.80	0.71	2.93	0.58
ความต่อเนื่องสม่ำเสมอ	3.19	0.73	2.81	0.69	2.89	0.71
ความเหมาะสมกับช่องทางข่าวสาร	3.20	0.73	2.93	0.74	3.06	0.52
ความสามารถของผู้รับ	2.72	0.88	2.65	0.79	2.96	0.76
ผลรวมการปฏิบัติการสื่อสาร	3.20	0.73	2.88	0.73	2.96	0.76

จากตารางที่ 19 การปฏิบัติที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่าปฏิบัติมากที่สุดอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.25$) คือ ด้านความเชื่อถือได้ น้อยที่สุดอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.70$) คือ ด้านความสามารถผู้รับ เมื่อแยกพิจารณาที่ผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติมากที่สุด คือ ความเชื่อถือได้อยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.48$) น้อยที่สุดอยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.72$) คือ ด้านความสามารถผู้รับ ที่ครู-อาจารย์เห็นว่าปฏิบัติมากที่สุดอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.18$) คือ ด้านความเชื่อถือได้ น้อยที่สุดอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.65$) คือ ด้านความสามารถผู้รับ การปฏิบัติสอดคล้องและอยู่ในระดับบ่อยครั้งเหมือนกัน

เมื่อพิจารณาผลรวมการปฏิบัติการสื่อสารทั้งผู้บริหาร และครู-อาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.96$) ผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.20$) ครู-อาจารย์เห็นว่าอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 2.88$) เช่นเดียวกัน

4.6 ปัญหาในการสื่อสาร เป็นสภาพของปัญหาการปฏิบัติการสื่อสารในโรงเรียน ซึ่งเป็นปัญหาทั่ว ๆ ไป ซึ่งครอบคลุมทั้งผู้ส่งข่าวสาร วิธีการส่ง ผู้รับและปัจจัยอื่น ๆ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 20 ดังนี้

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับปัญหาการสื่อสารในโรงเรียน

ปัญหาในการสื่อสาร	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	N = 85		N = 307		N = 392	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1 การยึดติดระบบรูปแบบตาม สายงานอย่างเคร่งครัดทำให้ การส่งสารล่าช้า	2.52	0.78	2.63	0.84	2.60	0.83
2 การไม่เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับ บัญชาสื่อสารไปยังผู้บริหาร	2.29	0.89	2.31	0.81	2.23	0.90
3 การไม่มีอิสระในการแสดงความ คิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาต่อผู้ บริหาร	2.19	0.91	2.44	0.79	2.39	0.84
4 การไม่มีแผนผังการติดต่อสื่อสารที่ ชัดเจน	2.20	0.84	2.32	0.76	2.29	0.78
5 การไม่ร่วมมือในการสื่อสารต่อ ๆ กันไป	2.22	0.88	2.34	0.80	2.31	0.81
6 การไม่แจ้งข่าวให้ถึงและทราบทุกคน ภายในโรงเรียน	2.24	1.01	2.33	0.82	2.31	0.87
7 การแจ้งข่าวลวงหน้านานเกินไปจน เป็นเหตุให้ผู้ปฏิบัติล้ม	2.28	0.75	2.26	0.74	2.27	0.74
8 การสื่อสารไม่ชัดเจนจนต้องมาขอรับ ข่าวสารเพิ่มเติมในภายหลัง	2.14	0.76	2.24	0.76	2.22	0.76
9 การได้รับข่าวสารที่ไม่เกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานโดยตรง	2.04	0.70	2.13	0.79	2.11	0.77

ตารางที่ 20 (ต่อ)

	ปัญหาในการสื่อสาร	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
10	ขนาดของตัวหนังสือที่ใช้ในการสื่อสาร ไม่เหมาะสมเพราะเล็กหรือใหญ่เกินไป	1.84	0.70	1.85	0.69	1.85	0.70
11	การพิมพ์หรือการเขียนเพื่อใช้ในการสื่อสาร เลอะเลือน ผิดพลาดไม่ชัดเจน	1.82	0.75	1.86	0.75	1.85	0.75
12	การเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการในการสื่อสาร ไม่เหมาะสม	1.67	0.96	1.96	0.73	1.90	0.60
13	การส่งข่าวสารทางวาจาเพียงอย่างเดียวทำให้เกิดการเข้าใจผิด	2.14	0.80	2.22	0.83	2.21	0.82
14	การติดต่อสื่อสารเป็นส่วนตัวมากเกินไปทำให้ละเอียดละบางกฎเกณฑ์	2.08	0.89	2.08	0.83	2.08	0.84
15	ความไม่สะดวกในการสื่อสารระหว่างบุคคลที่อยู่ห่างกัน เช่น คนละอาคารหรือคนละชั้นกัน	2.06	0.80	2.35	0.87	2.28	0.87
16	การส่งข่าวสารหลายทอดทำให้ข่าวสารตกหล่นหรือบิดเบือนไป	2.13	0.90	2.26	0.83	2.23	0.85
17	เครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารในโรงเรียนไม่ทันสมัย	2.00	0.84	2.31	0.89	2.24	0.89
18	เครื่องมือสื่อสารที่มีอยู่ส่วนใหญ่ไม่อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งาน	1.88	0.86	2.26	0.86	2.18	0.87
19	ข่าวสารประเภทปิดประกาศมีมากทั่วไปทั้งโรงเรียนไม่แยกแยะป้ายประกาศให้เห็นความสำคัญ	1.96	0.76	2.15	0.78	2.11	0.78

ตารางที่ 20 (ต่อ)

	ปัญหาในการสื่อสาร	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
		N = 85		N = 307		N = 392	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
20	การไม่ร่วมมือของครู-อาจารย์ในการเสนอความคิดเห็นต่อผู้บริหาร	2.19	0.78	2.35	0.88	2.31	0.86
21	การไม่สนใจที่จะรับรู้ข่าวสารของครู-อาจารย์	2.20	0.76	2.23	0.98	2.22	0.94
22	การอ่านคำสั่งหรือประกาศไม่ละเอียดของครู-อาจารย์ทำให้เข้าใจผิดพลาด	2.14	0.79	2.34	0.81	2.30	0.81
23	การมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์กับผู้บริหารต่างกัน ทำให้การสื่อสารขาดประสิทธิภาพ	1.93	0.73	2.22	0.79	2.16	0.78
24	การสื่อสารระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ขาดความจริงใจเพราะหวาดระแวงไม่ไว้วางใจกัน	2.01	0.79	2.29	0.86	2.23	0.86
25	การเกิดข่าวลือ บัทรสนเท่ห์ในโรงเรียน	1.78	0.76	1.91	0.85	1.88	0.86
	รวม	2.08	0.84	2.23	0.84	2.20	0.82

จากตารางที่ 20 ระดับปัญหาของการสื่อสารในโรงเรียน เมื่อพิจารณารวมกลุ่มผู้บริหารและครู-อาจารย์ เห็นว่าข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ การยึดติดระบบรูปแบบสายงานอย่างเคร่งครัดทำให้การส่งสารล่าช้าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.60$) ที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ ขนาดตัวหนังสือไม่เหมาะสมและการพิมพ์การเขียนและเลื่อน ผิดพลาด อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.85$) เมื่อแยกกลุ่มพิจารณา กลุ่มผู้บริหารเห็นว่าข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ การยึดติดระบบรูปแบบตามสายงานอย่างเคร่งครัดทำให้การส่งสารล่าช้า เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 2.52$) ที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือ การเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการสื่อสารไม่เหมาะสม เป็นปัญหาในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.67$) ในกลุ่มครู-อาจารย์ เห็นว่าที่เป็นปัญหามากที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63$) คือ การยี่ดระบบรูปแบบตามสายงานอย่างเคร่งครัด ที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.85$) คือ ขนาดของตัวหนังสือที่ใช้ในการสื่อสารไม่เหมาะสม เพราะเล็กหรือใหญ่เกินไป

เมื่อพิจารณารวมทุกข้อแล้ว ผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่าการปฏิบัติการสื่อสารในโรงเรียนเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$) เมื่อแยกกลุ่มพิจารณาในส่วนผู้บริหารเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.08$) ครู-อาจารย์เห็นว่าอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.23$) แสดงว่าทุกกลุ่มเห็นสอดคล้องว่าปัญหาในการสื่อสารในโรงเรียนทุกข้อเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อยเหมือนกัน